

Šetříte přírodu a nechcete papírový leták? ❤️
Všechny informace a ještě mnohem víc
najdete také na našem webu.

CESTA ČESKÝCH PANOVNÍKŮ

u Bukovanského mlýna

Vítejte na Cestě českých panovníků! Využijte možnosti vrátit se téměř 1500 let zpátky v čase a poznat historii naší země. Cesta českých panovníků dlouhá 650 metrů bude tvořena 78 pískovcovými sochami v lehcce nadživotní velikosti, které jsou dílem sochařů Václava Políána a Kamila Hromádky.

Do května 2026 je dokončeno již 47 soch. Pokud budete pokračovat dále podél pedestalů, dorazíte až ke kapličce, odkud se můžete vrátit zpět, nebo můžete pokračovat ke kamennému kalendáři Stonehenge Ostrovánky.

ALEJ VZPOMÍNEK

Tato alej, která lemuje Cestu českých panovníků byla vysázena v roce 2017 především bukovanskými rodáky, kteří chtěli vyjádřit úctu svým předkům. Alej tvoří celkem 161 stromů, hl. lípy a javory.

STONEHENGE OSTROVÁNKY

Kamenný kalendář

Kalendář tvoří 16 v kruhu uspořádaných MENHIRŮ s kamenným stolem v jeho středu. Průměr kalendáře je 24 m. Průměrná výška menhirů je 4,8 m / nejvyšší z nich měří 6,2 m. Průměrná váha menhirů je 11.500 kg / nejtěžší z nich váží úctyhodných 14.500 kg.

Umístění menhirů není náhodné. ENERGIE, která vyvěrá z hlubin země, je zde mnohonásobně silnější, než na jiných místech. Pod každým menhirem je navíc uložena hrst ČESKÉHO GRANÁTU a kámen CHRYZOKOL. Hluboká symbolika v drahokamech podporuje sílu vyvěrající energie.

Pokud máte vnímavou mysl i tělo, ucítíte jemné vibrace pozitivní energie, které působí na fyzickou i emoční pohodu.

PRVNÍ MYTICKÉ OSOBNOSTI

Praotec Čech

Mytický zakladatel českého národa. Poté, co svůj lid přivedl k **hoře Říp**, pojmenovali po něm svou novou vlast „**Čechy**.“ Můžete znát slavný výrok: „To je ta země zaslíbená, zvěře a ptáků plná, medem oplývající.“

Krok

Mytický český kníže a soudce. Známý jsou i jeho **3 dcery: Kazi, Teta a Libuše**. „Byl to muž za svého věku naprosto dokonalý, bohatý statky pozemskými a v svých úsudcích rozvážný a důmyslný. K němu se sbíhali jako včely k úlům lidé nejen z vlastního jeho rodu, nýbrž i z celé země všichni, aby je rozsuzoval.“ – Kosmova kronika

Libuše

Krokovou dcera, která údajně uměla věštit budoucnost. Předpověděla vznik **Prahy**: „Město vidím veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat!“

ČAS MYTICKÝCH PŘEMYSLOVCŮ

Přemysl Oráč

Znám z pověstí a Kosmovy kroniky jako neurozený a prostý oráč, kterého si **Libuše vybrala za manžela** a učinila českým vládařem. Zároveň tak započal panovnický rod Přemyslovců.

Nezamysl

Pokračovatel rodu Přemyslovců, zřejmě syn Přemysla a Libuše. Zajímavé je jeho jméno, které se dá vyložit jako ten, co se **nezamyslel**, což je opakem Přemysla.

Mnata

Další z řady mytických vládců a syn Nezamysla. Jméno lze vyložit jako **pamětlivý** (od slova mníti – pamatovat).

Vojen

Syn Mnata. Dle jména lze vyvodit, že měl smysl pro **válku a boj**.

Vnislav

Pokračovatel rodu Přemyslovců a další legendární český kníže. Syn Vojena.

Křesomysl

Vládce po Vnislavovi, udává se, že zemřel záhy po převzetí moci. Původ jména lze vyložit jako ten, kdo křeše, **podněcuje mysl**.

Neklan

O synu Křesomysla se udává, že byl velmi **mírumilovný**. Nesnesl války, a proto do nich posílal svého dvojníka. Úspěšně vládl mnoho let.

Hostivít

Poslední ze sedmi legendárních českých knížat a syn Neklana.

 Všimněte si všech jmen legendárních vládců, které mohou být odkazem na jeden staročeský text, v překladu: „**Zastav své kroky, Tetha (oslovení západních sousedů) a raději přemýšlej, nezamýšlím na tebe vojnu ani zla, kříži my se neklaníme, hosty vítáme.**“

SÁMOVA ŘÍŠE 623/624–659

Sámo

Původem **franský kupec**. Sjednotil slovanské kmeny k obraně proti Avarům a Frankům. Svými válečnými a vůdcovskými dovednostmi si získal mezi Slovany vysoké postavení, a nakonec pod jeho vedením vznikla **Sáмова říše**, která se po jeho smrti pravděpodobně rozpadla.

VELKÁ MORAVA 833–907

Mojmír I.

První historicky známý moravský vládce. Zakladatel rodu **Mojmírovců**. Vláda v období Velkomoravské říše, která měla za hlavní město pravděpodobně nedaleký **Velehrad**.

Rostislav

Pokračující velkomoravský kníže. Zažádal byzantského císaře Michala III. o křesťanskou misi – příchod věrozvěstů **Cyrila a Metoděje v roce 863** – významný den padl na **5. července**, kdy slavíme státní svátek.

Svatopluk

Synovec Rostislava. Za jeho vlády se **Velkomoravská říše rozrostla**. Uskutečnil významné společenské a vojenské reformy.

Mojmír II.

Syn Svatopluka a bratr Svatopluka II., se kterým vedl neustálé **spory**. Kvůli vnitřním neshodám, přírodním katastrofám a útokům Maďarů dochází k **zániku Velkomoravské říše**.

ČESKÉ KNÍŽECTVÍ 10. STOL.–1198

Bořivoj I.

Syn mýtického Hostivíta a první historicky doložený Přemyslovec. Za jeho vlády přichází do Čech **křesťanství** a Bořivoj se nechává pokřtít. Manželkou mu je **svatá Ludmila**.

Strojmir

Vládl krátce poté, co vedl povstání proti Bořivojovi I. Vládu ale neudržel a po něm opět nastupuje Bořivojova linie.

Spytihněv I.

Syn Bořivoje I. Založil **Pražský hrad** – knížecí palác s obranným valem. Nechal postavit **rotundu sv. Petra a Pavla v Budči**, což je nejstarší stojící budova u nás.

Vratislav I.

Další ze synů Bořivoje I. Vratislav byl velký **válečník**, který bojoval převážně proti Maďarům. Ale založil také **baziliku sv. Jiří na Pražském hradě**.

Svatý Václav

Potomek Vratislava I. šířil v našich zemích **křesťanství** a dále je rozvíjel. Je to hlavní **patron Čech a Moravy**. Byl zavražděn svým bratrem Boleslavem 28. 9. 935, tento den slavíme st. svátek.

Boleslav I.

Zvaný **Ukrutný**. Považován za **nejúspěšnějšího Přemyslovce**. Zformoval český stát a zavedl **český denár** – 1. stříbrné mince ražené v Čechách.

Boleslav II.

Zvaný **Pobožný**, kvůli šíření **křesťanství**. Pokračoval v úspěšné vládě svého otce, během které se české území i hospodářství rozvíjelo. Došlo ke **sjednocení Čech** poté, co byl vyvražděn konkurenční **rod Slavníkovců** v roce 995 na jejich sídle v Libicích.

Boleslav III. Ryšavý

Syn Boleslava II. Kvůli velkým sporům se svými bratry nastal v zemi **úpadek** a málem přestala existovat. Mnoho území bylo ztraceno, včetně celé Moravy. Nakonec byl uvězněn polským knížetem Boleslavem Chrabrým, který právě ztracená území vybojoval a připojil k Polsku.

Vladivoj

Původ nejasný, na trůn byl dosazen Boleslavem Chrabrým. Dle dobových záznamů měl **problémy s alkoholem** „...vždy žízní trápen byl tak, že ani hodinu bez pití trvat nemohl.“ R. 1003 se upil k smrti.

Boleslav Chrabrý

Syn Doubravky Přemyslovny, dcery Boleslava I. Původem **polský kníže z rodu Piastovců**, což byl nejstarší polský panovnický rod. Avšak říšský trůn jeho pozici krále nepřijal a místo něho dosadil Jaromíra, jakožto Přemyslovce. V roce 1004 byli Poláci s pomocí říšského krále z Čech vyhnáni.

Jaromír

Syn Boleslava II. Během jeho vlády se prohloubila **závislost Čech na Svaté říši římské**, jelikož mu pomohla vypudit Poláky. Poté, co se vlády zmocnil bratr Oldřich, z Čech prchá.

Oldřich

Bratr Jaromíra. **Zemi vyvedl z krize** způsobenou mocenskými boji a opět **připojil Moravu**. Roku 1032 zakládá **Sázavský klášter**.

Břetislav I.

Syn Oldřichův. Zvaný „**český Achilles**,“ jelikož Jitku ze Svinibrodu unesl a vzal si ji za ženu. Kosmas píše: „...nedovedl ovládnouti svého ducha a jal se v srdci přemýšlet, má-li se pokusit unést ji mocí, či se o ni rádně ucházeti. Ale rozhodl se raději mužně jednat, než schýlit k pokorné prosbě šji.“ Roku 1054 zavedl **seniorát** (vládne vždy nejstarší člen rodu).

Spytihněv II.

Syn Břetislava I. Velmi **krásný**. V roce 1060 nechává **rotundu sv. Víta** na Pražském hradě přestavět na **románskou baziliku**.

Vratislav II.

Syn Břetislava I. a **první uznávaný český král** korunovaný roku 1085. K této příležitosti vznikl **Vyšehradský kodex** – rukopis obsahující úryvky z evangelíí a množství iluminací. Důležitý spojenec řím. císaře. Moc a prestiž státu roste.

Konrád I. Brněnský

Další syn Břetislava I. a Jitky. Tento český kníže vládl po smrti svého bratra velmi **krátce** a po jeho smrti končí 37-leté období vlády Břetislavových synů.

Břetislav II.

Syn Vratislava II. Roku 1094 **zakázal pohanství**, které bylo ale nadále vyznáváno prostým lidem. **Porušil seniorát** zvolením svého bratra Bořivoje jako nástupce, což bylo zdrojem budoucích problémů mezi Přemyslovci.

Bořivoj II.

Jako mladší bratr Břetislava II. **neměl na pražský stolec nárok**, nicméně císař žádosti vyhověl. Bořivoj II. starší členy rodu nechal uvěznit. Jeho nemoudrým rozhodnutím o nástupnictví začínají vleklé **boje o vládu** v Čechách.

Svatopluk Olomoucký

Synovec Vratislava II. Původně kníže Olomouckého údělu. Po mocenských tahanicích s Bořivojem II. se stává českých knížetem. Za své vlády **nechal vyvraždit konkurující rod Vršovců**, což se mu stalo osudným. Nejspíše byl zavražděn jejich mstitelem.

Vladislav I.

Syn Vratislava II. I přes opakované konflikty s příbuznými si udržel vládu a získal pro české panovníky **prestížnější postavení** ve Svaté říši římské. Vydána **Kosmova kronika česká**.

Soběslav I.

Nejmladší syn Vratislava II. Zajistil si vládu v **bitvě u Chlumce** roku 1126 poražením německého krále Lothara III. díky svým výjimečným vojenským schopnostem. **Nechal opevnit Pražský hrad**. I přes snahu upevnit moc odstraňováním konkurentů a úspěšnou zahraniční politikou, vleklé boje o vládu stále pokračují.

Vladislav II.

Syn Vladislava I. a druhý český král. České země zažívají **období rozkvětu**. Nechal postavit **první kamenný most** v Čechách, který pojmenoval po své manželce **Juditě**.

Bedřich

Syn Vladislava II., který mu zajistil vládu proti tehdy platnému seniorátu, což vyvolalo nevoli císaře, jelikož Bedřich nebyl nejstarší syn. Nastává období úpadku způsobené **boji o vládu**.

Soběslav II.

O vládu se hlásí **dlouho věznění** synové Soběslava I. Římský císař zasahuje a dosazuje Oldřicha, který vládu nechává bratrovi. Dalimilova kronika o Soběslavovi píše: ..."kdo mu štít německých nosů podával, tomu sto hřiven dával." Pravdu v tom ale hledat nelze.

Konrád II. Ota

Pravnuk Konráda I. Roku 1189 vydána **Statuta Konrádova** – nejstarší český zákoník sepisující zvykové právo především z trestní oblasti.

Václav II.

Syn Soběslava I. Správou země jej pověřil Konrád II. odjíždějící na výpravu do Itálie, kde ovšem zemřel. Vláda tedy připadla právě **Václavovi**. Proti tomu se ohradil pražský biskup Jindřich Břetislav, který si u císaře vymohl nového knížete Přemysla Otakara I., Václav se vzdal a **uprchl** ze země.

ČESKÉ KRÁLOVSTVÍ OD ROKU 1198 AŽ DO ROKU 1918

Přemysl Otakar I.

Syn krále Vladislava II. Český král a silná osobnost. Zapudil svou ženu Adlétu i s dospělým synem (riskoval dědice) pro novou královnu, čímž si vytvořil řadu nepřátel. Roku **1212 Zlatá bula sicilská** zajišťující dědičnost českého královského titulu a menší závislost na Říši.

Jindřich Břetislav

Pražský biskup a poté i kníže. Velmi ctižádostivý, s římským císařem sesadili Přemysla Otakara I. z knížecího stolce. Císaři ale bývají vrtkaví a Přemysl byl opět uznán vládcem.

Vladislav Jindřich

Bratr Přemysla Otakara I., se kterým měl nejdříve spory. Po jejich usmíření dobrovolně přenechává vládu bratrovi, čímž se **ukončilo čtvrt století rozbrojů a úpadku**.

Václav I.

Syn Přemysla Otakara I. **Odrasil vpád Mongolů.** Podporoval osídlování pustého pohraničí Němci. Rozvoj **obchodu a řemesel.** Čechy jsou bohatou a silnou zemí narozdíl od roztržitého Říše.

Přemysl Otakar II.

Syn Václava I. zvaný „**král železný a zlatý**“ (mocný a bohatý vojevůdce). Císař Rudolf I. Habsburský mu upřel právo na během vlády nabitě území (až k Jadranu), aby se jich mohl zmocnit sám – 1278 **bitva na Moravském poli**, kde Přemysl padl. **Zakládání spousty měst a hradů.**

Václav II.

Po smrti otce **vězněn** poručníkem Otou Braniborským. Po letech zmatků se **ve 12 letech ujal vlády.** Spíše **diplomat** než vojevůdce, bál se hromobití. Zavedení **pražského groše** ze stříbra v Kutné Hoře. Velký **hospodářský rozvoj.**

Václav III.

Syn Václava II. Zpočátku samé **radovánky**, pak vzal ale vládu pevně do rukou. **Zavražděn v 17 letech** na objednávku pravděpodobně české šlechty nebo Albrechta Habsburského. **Vymřeni Přemyslovců po meči** vládnoucích přes 400 let.

Jindřich Korutanský

Manžel Anny Přemyslovny, sestry Václava III. Nedokázal uchopit moc a nastal **rozvrat.**

HABSBUROVÉ

Rudolf Habsburský

Dosadil ho na trůn jeho otec římský král Albrecht Habsburský po vypuzení J. Korutanského. Řečený „**král Kaše,**“ díky jeho šetrivosti. Brzy umírá, prý nevydržel objetí jeho ženy Elišky Rejčky (vdova po Václavu II.). Opět povolán Jindřich Korutanský, faktickou moc ale mají oligarchové.

LUCEMBURKOVÉ

Jan Lucemburský

Manžel **Elišky Přemyslovny**, dcery Václava II. **Rozšíření českého území.** Neshody se šlechtou, připravil na následnictví syna. Padl v první velké bitvě stoleté **války u Kresčaku**, kde bojoval už **slepý:** „Toho bohdá nebude, aby český král z boje utíkal!“

Karel IV.

Syn Jana Lucemburského a první český král, který se stal i **císařem Sv. ř. římské.** Neobyčejně **vzdělaný**, schopný, zbožný. Nechal zhotovit **Svatováclavskou korunu, Karlštejn, Karlův most**, založil **Karlovu univerzitu** (1348). Zlatá bula Karla IV. zajišťovala význ. postavení českého krále.

Václav IV.

Syn Karla IV. Roste nespokojenost s církví, **papežské schizma.** Zprvu sympatizant Husa, pak zaštitil prodej odpustků. Titulu římský král byl zbaven. Nečinně se stahuje do ústraní. Po první pražské defenestraci 1419 umírá na mrtvici.

Zikmund Lucemburský

Syn Karla IV. Římský císař a významný politik, vyřešil pap. schizma. **Vedl křížáky proti husitům.** Přezdíván „**liška ryšavá,**“ kvůli zrzavým vlasům, ne prohnání. V Čechách neoblíbený – vyčítali mu **upálení Mistra Jana Husa 6. 7. 1415.** Vymřeni Lucemburků po meči.

HABSBURKOVÉ

Albrecht II. Habsburský

Vybrán svým zetěm Zikmundem za dědice. 2. panovník z Habsburků na českém trůně. Zemřel při tažení proti Turkům na úplavici.

Ladislav Pohrobek

Narozen až po smrti svého otce Albrechta. V mezidobí bezvlády (interregnum), moc v rukou **šlechtických spolků**. Úrodná léta: „Za krále **Holce** (bezvousý) byla za groš ovce.“ Umírá během příprav svatby **v 17 letech**.

JIŘÍ Z PODĚBRAD

Jiří z Poděbrad

Nejdříve zemský správce, poté „**husitský**“ král (přijímal pod obojí). Pocházel z řad panské šlechty, nikoli z dynastie. Usiloval o vytvoření **mírové smlouvy** evropských křesť. panovníků, čímž předběhl svou dobu. Vyvedl Čechy z úpadku po husitských válkách.

JAGELLONCI

Vladislav Jagellonský

Trůn prozíravě přenechán Jagelloncům po papežem vyhlášené křížové výpravě na Čechy vedené Matyášem Korvínem (vzdorokrál). Vladislav byl kvůli své **nerozhodnosti** zvaný král „**bene**“ (často odpovídal „dobře“).

Ludvík Jagellonský

Syn Vladislava. Král „**Dítě**“ korunován ve **3 letech**. Postavil se **Turkům**, ale pomoci od papeže ani dalších vládců se nedočkal. Padl na útěku po prohrané **bitvě u Moháče** utopením v bažině.

HABSBURKOVÉ

Ferdinand I.

Zeť Vladislava Jag. Prosazoval **absolutismus** a královskou moc. Proti-habsburské povstání českých stavů bylo potlačeno. Pozval jezuitu k **rekatolizaci** českých zemí. Stávají se nejmocnějším evrop. rodem a česko-rakousko-uherská unie vydrží dlouhých 400 let.

Maxmilián II.

Syn Ferdinanda I. Nadšený pro **humanistické ideje** a **umění**. Sympatizoval s **protestanty**, ale byl nucen balancovat mezi Vatikánem a protestantskými poddanými. Rád choval divoká zvířata.

Rudolf II.

Syn Maxmiliána II. **Praha se stala hlavním sídlem říše**, centrem **umění** a **vědy**. Rozsáhlé sbírky kuriozit. Stav byl nucen vydat **Rudolfův majestát** – svoboda náboženství v Českém království. Trpěl depresemi a úzkostmi, abdikoval.

Matyáš

Syn Maxmiliána II. Umírněnější politik, ale eskalaci problémů katolíků a nekatolíků nezabránil. **České stavovské povstání** zahájilo **tricetiletou válku**. Brzy poté Matyáš umírá.

Ferdinand II.

Vnuk Ferdinanda I. Fanaticky **katolické** názory, plně vládl až po porážení stavovských vojsk. Poté nastolil **násilnou rekatoлизaci** – **poprava 27 českých pánů** na Staroměst. náměstí, konfiskace majetku. Ztráta samostatnosti českých zemí, masová emigrace.

Fridrich Falcký

„**Zimní král**“ z rodu Wittelsbachů nesplnil očekávání stavů. Po prvotních úspěších jejich vojsk přišel zlom a 8. 11. 1620 na **Bílé hoře** byla poražena Ferdinandem II. Fridrich ve zmatku opustil Čechy.

Ferdinand III.

Syn Ferdinanda II. Prohloubil **habsburský absolutismus**. Konec 30l. války, země téměř plně **katolická**. Počet obyvatel klesl o třetinu.

Leopold I.

Syn Ferdinanda III. **Hudbymilovný**, byl skladatelem. Centralizoval habsburské země. Udržoval velkou armádu, táhl proti **Turkům**. Náklady armády nesly hlavně české země – **Selská povstání**.

Josef I.

Syn Leopolda I. Boje o španělské dědictví. **Připravovány velké reformy**, které by pomohly i českým zemím, bohužel zemřel dříve, než se dokázaly uskutečnit.

Karel VI.

Syn Leopolda I. Zaostalost habsburské říše oproti západním mocnostem. Mužský dědic zemřel, vydána **Pragmatická sankce** umožňující dědičnost i po ženské linii. Po jeho smrti ale stejně vypukla válka o rakouské dědictví.

Karel VII.

Synovec Josefa I. neuzná Pragmatickou sankci a prohlásí se v Praze českým králem, získá i **císařský titul**. Šlechta se později přihlásí ke smířlivější panovnici Marii Terezii, které se nakonec **vzdá** i Karel.

Marie Terezie

Dcera Karla VI. Energicky se chopila vlády v těžkých časech. Se ztrátou většiny Slezska nakonec dosáhla **uznání Prag. sankce** a jejího manžela Františka Lotrinského císařem. **Rozsáhlé reformy** v duchu **osvícenského absolutismu** ve státní správě, zavedení povinné školní docházky. Zlepšení situace poddaných. Přezdívána „**matka Evropy**“ porodila 16 dětí. **Jediná žena** na čes. trůně v historii.

HABSURKO-LOTRINKOVÉ

Josef II.

Syn Marie Terezie. Osvíceně pokračoval v **reformách** – **toleranční patent** (povolení dalších náboženství), **zrušení nevolnictví**. Oblíbený prostým lidem, šlechtou nikoli. Rád cestoval inkognito jako **hrabě Falkenstein** a poznával realitu země.

Leopold II.

Syn M. Terezie. Měl názory jako bratr, byl ale v obtížné situaci. Říše ohrožena **francouz. revolucí**. Josefovy reformy pobuřovaly aristokraty i kat. církve, proto některé odvolal nebo zastavil v zájmu monarchie.

František I.

Syn Leopolda II. Český král a jako František II. poslední císař Svaté říše římské. Byl rodinný typ, který se rád procházel a zdravil měšťany, zvaný **lidový císař**. Moc je však v rukou kancléře Metternicha. Období napoleonských válek.

Ferdinand V.

Syn Františka I. zvaný **Dobrotivý**. Poslední korunovaný český král. Zdravotní problémy (způsob. asi blízkými příbuzenskými vztahy) mu nedovolily vládnout. Byl Pražany velmi oblíbený. Jediný Habsburk mluvící **česky**. Období Metternichova absolutismu.

František Josef I.

Syn Františka I. **Nejdéle vládnoucí** (67 let, ale nekorunovaný). Smysl pro disciplínu. Jeho manželkou Alžběta Bavorská – **Sisi**. R. 1867 vznik **Rakousko – Uherska**. Sarajevský atentát na následníka Františka Ferdinanda d'Este roku 1914 měl za následek 1. svět. válku.

Karel I.

Prasynovec Fr. Josefa I., na trůně během **1. svět. války**. Usiloval o federativní uspořádání, ale pozdě. **Rakousko-Uhersko se v roce 1918 rozpadlo**. Zemřel ve vyhnanství na Madeiře. Rakousko se stává republikou, jako Německé Rakousko. **Vznik Československa**, první prezident **T. G. Masaryk**.